

Nr. 79, august 2022

tandslettidende

Fritids- og kulturvejleder for Tandslet Sogn & omegn

Jacob Petersen, Markus Ellebæk Jensen, Lasse Rasmussen, Mikkel Jessen
Lukas Rasmussen, Signe Clausen, Anne Lene Petersen, Maria Jensen
Sebastian G. Hansen, Magnus Andersen, Christoffer Knudsen.

Udlejning

Bittens Bank udlejes ud til alle former for arrangementer, både foreninger og private kan således leje Bittens Bank.

Se mere på www.bittensbank.dk

Kontaktpersoner:

Preben Bonde

Tlf. 52 19 16 70

E-mail: bonde@tandslet.dk

Svend Erik Carstensen

Tlf. 74 40 75 46, Mobil. 51 23 78 68

E-mail: Holballe12@bbsyd.dk

Vi deler arrangementerne op i 2 kategorier.

1.)

Et fyraftenmøde, generalforsamling eller anden foreningsmøde.

Her aftaler vi fra gang til hvordan det kan strikkes sammen.

I lokalet er der projektor og lærred.

Lille lydanlæg med trådløs microfon.

Mulighed for afspilning af musik via Bluetooth

Vi kan stille øl/vand i køleskabet, som så afregnes ved end leje.

Der er mulighed for at lave kaffe/te.

Vi stiller toiletpapir m.m. til rådighed.

Lokalerne rengøres/støvsuges efter brug.

2)

Fester og lignende arrangementer.

Fælleshuset Bittens Bank har:

Kopper og kagetallerken

Spisetallerken

Bestik

Kaffemaskiner

Køleskabe

2 kogeplader

opvaskemaskine

Rengøringsartikler og støvsuger

Ved leje medbring selv:

Håndklæder/viskestykker.

Duge, Toiletpapir/køkkenrulle med mere

Tid: Kl. 19 - 21.30

Pris: Gratis

Sidste torsdag i måneden.

Nyt tiltag i Tandslet for alle, der kan lide at være kreative.

Den nye Krea Cafe er et sted for alle på tværs af alder, køn, kultur og nationalitet, som kan strikke, hækle, brodere, sy, tegne, folde papir eller andet og ikke mindst for dem, som gerne vil lære det.

Håbet for Krea Cafe'en er at skabe et rum med hygge og fællesskab omkring kreativitet.

Tanken er at man kommer og går som det passer ind i ens hverdag, så kom forbi når fx børnene er puttet, teenageren sendt på loftet, hunden luftet, osv.

Romsmagning med Romdaq

Dato: 30. september 2022

Tid: Kl. 19 - 21.30

Pris: 345 kr.

Køb billet på www.bittensbank.dk

I kommer til at smage 8 forskellige rom, hvor flertallet er af den søde slags. Michael Schou fortæller om hver rom og fortæller om hvordan rom laves og hvordan udviklingen i rom har været de sidste 30 år. Vi skal smage melasse, som er det rom bliver lavet af.

En hyggelig aften med dæmpet belysning og Caribisk musik.

Deadline for Tandslet Tidende

10. januar

for udgaven der udkommer 1. februar

25. juni

for udgaven der udkommer 1. august

1. oktober

for udgaven der udkommer 15. oktober

Redaktionen

Preben Bonde Redaktør og layout

Telefon: 52 19 16 70 - bonde@tandslet.dk

Inviterer

Foreninger i Tandslet og andre interesserede til

Generalforsamling

torsdag den 27. oktober 2022
i Fælleshuset Bittens bank

kl. 17.00

Dagsorden iflg.vedtægterne
(Kan ses på www.tandslet.dk)

Kl. 18.00

Serveres der sandwich, samt øl/vand

Kl. 18.30

Vi inviterer til Foreningsforum.

TEMA

Ny udviklingsplan for Tandslet 2023 - 2028
Hvad har vi af ønsker fremadrettet

Tilmelding til Hanne Hjortlund Hansen, mobil 30 23 04 05 eller
Mail: hannehjortlund@privat.dk senest d. 27. oktober.

Går du med byggedrømme, og kunne du bruge rådgivning om:

- Tilbygning/nybyggeri til jeres ferie- eller helsårsbolig?
- Byggetekniske spørgsmål?
- Projektering og byggestyring?
- Hjælp til byggeansøgning?

Hos **Als-arkitekten** tilbydes der afregning på time- og projektbasis. Giv os et uforpligtende kald om jeres næste byggeprojekt.

Als-arkitekten ApS | Ertebjergvej 1, Tandslet | 6470 Sydals | Tlf. 2027 4908 | pk@als-arkitekten.dk

www.als-arkitekten.dk

KELLMANN

AUTORISERET

VVS & Blik

Vi udfører alt indenfor:

- Vand
- Gas
- Olje
- Blik
- Sanitet
- Centralvarme
- Varmerpumpe

www.kellmann-vvs.dk
Tlf. 74 41 69 66 · Mobil 40 17 69 66

Alt indenfor

Dame - herre - børneklip

Farvning - Permanent

v/Bitten Wetzel Asserballe Mark 1, 6440 Augustenborg
T. 74473058

DAVIDSEN

-alt til byggeri

Høruphav · Holtvej 1 · Sydals · 74 41 52 24
www.davidsen.as

Håndværkerne A/s

Mejeriet * Mommarkvej 358 * Tandslet * 6470 Sydals * Tlf 73 40 76 30

Følg os på Facebook:

<https://www.facebook.com/HDVASSYDALS>
<http://www.hdvas.dk>

Tandslet ApS

Vi havde en rigtig dejlig dag, den 2. juli, hvor vi kunne fejre, at vi stadig har en købmand i vores butik i Tandslet. Allan vores nye købmand havde inviteret på en dejlig frokost, der blev serveret i fælleshuset og opstillede telte. God stemning og en masse glade mennesker, der nød maden og den gode musik fra vores lokale band "The Joys"

I december 2018 startede det hele med et borgermøde i Sydals hallen, hvor vi fik dannet Tandslet ApS. Og der blev skaffet midler til at overtage købmandsbutikken. Der blev udvidet og renoveret, så vi har en butik, hvor de fysiske rammer er tilfredsstillende. Vi kunne genåbne butikken i sept. 2020, idet vi var heldige at Lone fra Sønderborg, var villig til at leje butikken.

Så vi skylder Lone tak, fordi hun hjalp os med at holde butikken i drift. Desværre har driften ikke levet op til hendes forventninger.

Heldigvis er det lykket at finde en ny købmand, nemlig Allan Grünfeld.

Køb af Tandslet ApS anparter

Som vi har skrevet i sidste Tandslet Tidende (no. 78), der udkom i februar, vil vi lave en ny tegningsrunde, hvor det bliver muligt at tegne anparter i Tandslet ApS.

På grund af usikkerhed om den fremtidige udlejning af butikken valgte vi at stille det i bero, indtil vi havde fundet en ny købmand.

Da butikken nu er udlejet til Allan, åbner vi nu for muligheden for at tegne nye Anparter.

En anpart koster 2.500 Kr. Man kan købe ubegrænset antal. Nuværende anpartshavere er velkomne til at købe en anpart mere.

Hver anpart giver 1 stemme på selskabets generalforsamling.

Ønsker du at tegne en anpart, skal du udfylde en tegnings blanket, inden fredag den 2. september 2022.

Blanketten kan fås i Købmandsbutikken.

Skemaet kan også downloades på www.Tandslet.dk og udfyldes elektronisk.

Denne skal sendes til avest@mail.tele.dk eller afleveres fysisk på Mommarksvej 267, hos formanden, Anders Vestergaard (tlf. 24 43 50 48). Han kan, ligesom resten af bestyrelse kontaktes, hvis du har spørgsmål eller behov for en snak.

Vi håber der er flere borgere, der vil bakke op om Tandslet ApS og vores aktivitet, der udover købmandsbutikken, omfatter Fælleshuset, Bytorvet med Gavlmaleri og offentligt toilet, samt Shelter plads.

Landsbygruppen i Tandslet Sogn kan fortælle, at Tandslet er blevet udvalgt til at modtage et af de 10 skulpturer som bliver lavet ved Wood Sculpture symposium i Sønderborg i dagene 19. - 25. juni 2022, på kajen ved Sønderborg slot.

Vi er blandt andet blevet valgt, fordi vi har fået et nyt torv.

Kunstneren der har lavet vores skulptur hedder Agnieszka Podczarska og kommer fra Polen.

Skulpturen kommer op i starten af september. Det var Lily Pausen der lavede ansøgningen.

NHJ

NHJESPENSEN^{AS}

Kran - Vi udfører diverse kranopgaver op til 130 t/m

Levering af materialer til ethvert behov

Udstyr til reparation af grus- og markveje

www.jesiversen.dk

Container til haveaffald, byggeaffald mm

Træfældning med kranmonteret sav med en rækkevidde op til 40 m

Jes Iversen

Telefon 74 40 39 31
Vognmandsforretning
Modtageplads centralt placeret på Glansager

Mariannes Salon

Dame- og herrefrisør
Holballe 2, Lebølvej, Tandslet
6470 Sydals

Med venlig hilsen
Marianne

Tlf. 74 40 78 30

Wehl's

BYGGEFORRETNING ApS

SNEDKER - TØMRER - BETON

Palle Wehl telefon 2334 6757
www.wehlsbyg.dk

Helmich & søn
Begravelsesforretning
Gennem tre generationer
v/Thomas Helmich

Lige så smukt og individuelt, som livet leves
- Lige så personlig kan afskeden være

I dag har du mulighed for at sætte dit helt personlige præg på din afsked med livet. Måske ønsker du særlige sange, blomster eller en helt speciel udsmykning af din kiste eller urne. Måske forestiller du dig at din aske skal spredes over havet

Hos Helmich & Søn har vi gennem tre generationer bistået ved planlægningen af det sidste farvel. Kontakt os for en uforpligtende personlig samtale eller find 'Min sidste vilje' på www.helmichbegravelse.dk

Vi træffes hele døgnet på 74 42 36 81

Sønderborg Begravelsesforretning
Arnkilgade 15, Sønderborg 74 42 36 81

Augustenborg Begravelsesforretning
Arnkilgade 15, Sønderborg 74 47 14 65

Nordborg og Omegns Begravelsesforretning
Storegade 3, Nordborg 74 45 28 81

Gråsten og Omegns Begravelsesforretning
Felstedvej 34, Gråsten 74 65 94 33

Thomas Helmich Bent Petersen Vivi Clemmensen

DUUS^{APS}

Tømrer- og snedkerforretning

v/ Michael Duus
Mintebjergvej 5A, 6470 Sydals
Tlf. 21 77 41 56
E-mail: duus@michaelduus.dk

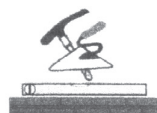
SYDALS FITNESS

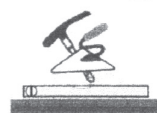
WWW.SYDALSFITNESS.DK

Besøg os i centeret
Ring 4017 6979 for aftale

Tandslet Murerforretning

Alt i om- og tilbygninger.
Flisearbejde og reparationer.

Benny S. Jensen
Pilene 8 Tandslet
6470 Sydals
Tlf. 74 40 71 05
Mobiltlf. 23 30 71 45

Tandslet Naturbørnehave

med vuggestue, dagpleje, legestue og gæstefunktion.

Børnehaven er en integreret institution med børn i alderen 0–6 år. Vi har tre stuer i huset.

Vores stuer hedder:

Sommerfuglene:

6-8 vuggestuebørn i alderen 0 år – 2,9 år.

Spurvene:

12-15 børnehalebørn i alderen 2,9 år - 6 år.

Svalerne:

12-15 børnehalebørn i alderen 2,9 år - 6 år.

Vores 2 dagplejere, der er tilknyttet huset:

Dagplejer, Tina, Tandsager i Tandslet:

4 børn i alderen 0 år – 2,9 år.

Dagplejer, Ulla på Mommarkvej i Tandslet:

4 børn i alderen 0 år – 2,9 år.

Hver onsdag har vi legestue, hvor dagplejerne kommer i vuggestuen. Personalet forbereder på skift små aktiviteter og hvilke sange, de vil synge.

Når en dagplejer har ferie, skal på kursus eller er syg, så har vi en gæstefunktion i huset, som passer dagplejebørnene indtil dagplejeren er tilbage igen.

Børnene bliver på den måde trygge i huset, og personalet kender børnene. Overgangen til at skulle starte i børnehave bliver også meget nemmere.

Projekter:

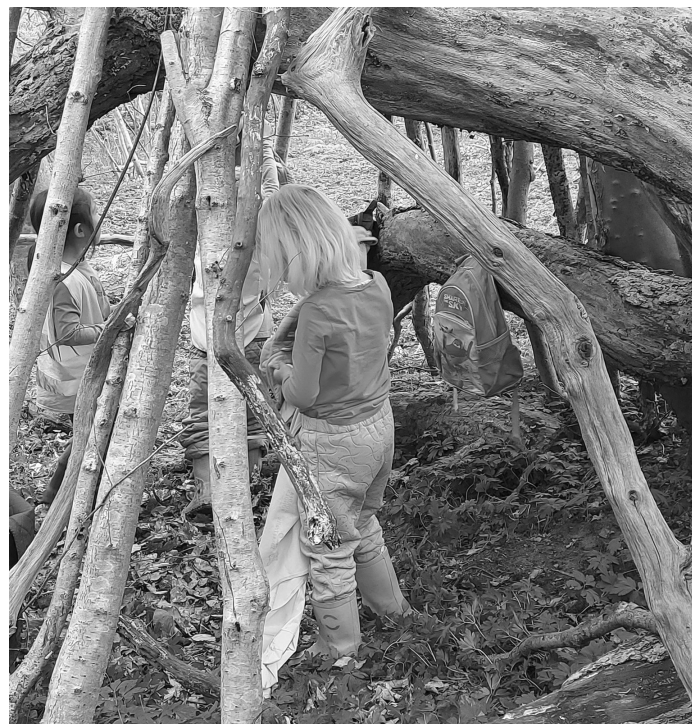
Vi arbejder med et emne i 6-7 uger, og fordyber os i forskellige aktiviteter. I foråret havde vi et vikingeprojekt, hvor vi lærte om vikinger, lavede bålmaid og drak mjød, lavede sværd og skjold, dragter og smykker. Vi var på udflugt til Augustenborg fjord, hvor vi så vikingeskibet Sebbe Als, og her fortalte to vikinger om dengang, da skibet blev bygget. Børnene så økser og andet spændende værktøj i Nausten – bådhuset.

I august og september har vi et landbrugsprojekt, hvor børnene skal lære om dyr og planter, og hvad der sker på marken. Hvordan laver vi mel og smør og hvad sker der på marken, når der høstes. Vi skal også besøge Gråsten Landbrugsskole, og her skal vi bl.a. se køerne, når de bliver malket.

Udedage:

På vores udedage er vi i skoven. I maj byggede vi huler, i juni samlede vi grene og kviste og lavede små vindspil til at hænge op i træerne. Skoven er børnenes bedste legeplads. Vi har også stor glæde af de to naturlegepladser. På gåture i lokalområdet får børnene set torvet, kirken, dammen, skolen, sportspladsen, eller de kommer på bondegårdsbesøg.

De bedste sommerhilsener til alle
fra Tandslet Naturbørnehave.

Tandslet ringridning 2022.

Endelig kom der gang i forskellige aktiviteter, arrangementer, koncerter mm efter en lang periode med Corona.

Sidste år fik vi afviklet ringridning med 87 ryttere. Tandslet Ringridning var det eneste ringridning der officielt blev afviklet ud over Sønderborg. En stor nedgang i forhold til årene før 2020 hvor Corona ændrede på stort set alt. I årene tidligere har der været ca. 135-150 ryttere.

En del ryttere deltager ikke længere grundet interessen ikke længere er der, og af alder og manglende hest.

Sæsonen i år har startet fint ud, men vi kan allerede se tilbagegangen i antal deltagere. Derfor sætter vi ikke forventningen for højt og regner ikke med samme antal deltagere som hidtil men håber på de 80-90 som sidste år. Vi afvikler Alssundmesterskab som de tidligere år, hvor de ryttere der er blevet konge / dronning over sæsonen dyster om at blive "den bedste på Als og Sønderborg siden"

Corona har gjort at der har været mulighed for at tænke anderledes og nyt. Der har i flere år været et ønske fra ryttere om, at vi kunne afvikle ringridning om lørdagen frem for søndag idet der er skolestart dagen efter. Ligeledes er søndagen den dag de unge møder ind på efterskolerne.

Ydermere har det gjort det svært for Friskolen, at skaffe de godt 30-35 personer til hjælp i galgerne.

Derfor meldte vi ud i efteråret om, at vi forventede at vi ville flytte ringridningen til lørdag frem for søndag.

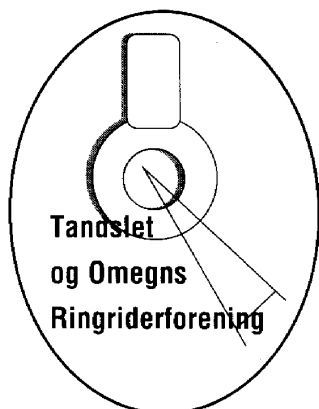
Det har desværre medført at der ikke var opbakning til, at weekendens arrangement kunne afvikles fredag og lørdag med fuldt program. Derfor bliver der i år kun afviklet ringridning,

om lørdagen. Der er ingen anden aktivitet eller fest om aftenen.

Vi håber der er andre der til næste år kan se mulighederne og vil være med til, at vi kan lave nogle festlige dage med aktiviteter, ringridning og fest som de andre år før Corona.

Vi håber i vil kigge forbi på ringriderpladsen lørdag den 13. august.

Venlig hilsen, Tandslet ringriderforening.

TANDSLET & OMEGNS
RINGRIDERFORENING

BY- & RINGRIDERFEST

DEN 13. AUGUST 2022
2. LØRDAG I AUGUST

Program for ringridningen lørdag den 13. august 2022.

- Kl. 10.30 Rytterne mødes ved Jan Toft, Pilene 2, Tandslet. (også parkering)
Ridekort forefindes ved aflæsningspladsen til brug for registrering i galgerne.
- Kl. 11.00 Vi rider samlet fra mødestedet til ringriderpladsen.
- Kl. ca. 11.30 Ringridningen starter.
- Kl. ca. 15.15 Kongeomridning – øvrige straks efter. Uddeling af præmier.
- Kl. ca. 16.30 Allsundmesterskab

Sponsorer: **Wehls Byggeforretning - PCparts - MKB Mandskab.**
Alle stiger til hest. Derefter kåring af dagens konge, kronprins og prins.

Kl. ca. 17.00 Vi rider samlet fra ringriderpladsen tilbage til mødepladsen.

Galge 1	Jan Toft	31 22 39 89
Galge 2	Maria Kindt Leimand	25 29 66 89
Galge 3	Preben Jørgensen	74 40 76 66
Galge 4	Conny S. Petersen	25 14 25 30
Galge 5	Dorthe Johansen	22 91 62 50
Galge 6	Tina Callesen	20 48 78 84
Galge 7	Povl Jørgensen	42 50 11 49
Galge 8	Gunnar Christensen	26 91 89 29

For yderligere oplysninger - kontakt
Jette Dau Andersen, Tandslet, formand tlf.: 21 44 14 36
Anne Marie Laue, ritmester tlf.: 60 16 47 62

VEL MØDT TIL RINGRIDNINGEN I TANDSLET
Husk vi i Tandslet gerne vil se ponyryttere - og vi har træk- og trav gruppe.
Det påhviler enhver rytter at have ansvarsforsikring.
Vi opfordrer til der rides med hjelm (gerne hvid).

Wehl's
BYGGEFORRETNING ApS

pcparts.dk

Tandslet Kirke & Sogn

KONFIRMANDINDSKRIVNING

Søndag den 28. august kl. 11.00

I forbindelse med gudstjenesten søndag den **28. august kl. 11.00** i Tandslet Kirke er der konfirmandindskrivning for de konfirmander, der skal konfirmeres: **St. Bededag den 5. maj 2023 i Tandslet kirke.** Selve konfirmandindskrivningen vil ske efter gudstjenesten, hvor menighedsrådet vil være vært ved lidt at spise.

SOGNEUDFLUGT

TIL HARRESLEV, FLENSBORG OG KOBBERMØLLE

Søndag, den 11. september kl. 9.30 – 17.30

Afgang kl. 9.30 fra parkeringspladsen ved Genforeningsstenen/Tandslet kirke, hvor vi kører med bus til den **Danske Kirke i Harreslev.**

Kl. 11.30 deltager vi i gudstjenesten.

Før gudstjenesten vil der være en rundvisning i kirken ved pastor Susanne Bramsen Böll.

Kl. 13.00 spiser vi middag på **St. Knudsborg**, hvor menuen Wiener kalveschnitzel m/brasede kartofler, lille salat med Knudsborgs originale hvidløgsdressing. (ønskes der et vegetarisk alternativ til ovenstående, bedes det meddelt ved tilmeldingen).

Derefter besøger vi **Kobbermølle industrimuseum**, hvor vi kan opleve en del af den dansk/tyske tekniske historie.

Inden vi vender næsen hjemad, er der eftermiddagskaffe med kage i de skønne omgivelser ved Kobbermølle.

Pris for sogneudflugten er 150,- kr. - Betales kontant på dagen.

Bindende tilmelding **senest den 28. august** På tlf. 74 40 71 72 eller på mail: graver@tandsletkirke.dk

HUSK PAS.

TANDSLET KIRKES HØST OG SENSOMMERDAGE

23. – 25. SEPTEMBER

Fredag, den 23. september:

Formiddags- og eftermiddags aktiviteter for børnehave- og skolebørn

Kl. 19.00-20.00

Kirkestaffet med forskellige musikalske indfaldsvinkler. Koncert med Danebodkoret.

Lørdag, den 24. september:

Kl. 6.30-8.30 Pilgrimsvandring

Kl. 8.30 Morgenandagt i kirken

kl. 9.00 Morgenkaffe for alle i teltet v. kirken

Kl. 10.00 Salgsboderne og fam.-aktiviteter åbner

Kl. 13.30 Fortællinger i kirken Sp. Leif Jordt

Kl. 14.00 Rundvisning på kirkegården v. graver Christian Bonde

K. 14.30 Stort kaffebord i teltet. Der vil være sjove anekdoter af Siegfried Lenz

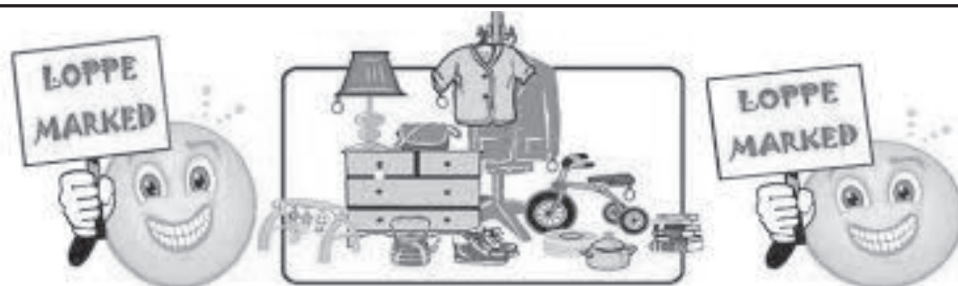
Kl. 17.00 Der sælges Pizza, pølser øl og vand til små priser.

Kl. 19.00 Afslutning m. aftensalme

Søndag, den 25. september:

Kl. 11.00 Høstgudstjeneste v. Leif Jordt – Kirken vil være flot pyntet med blomsterdekorationer o.a., lavet af konfirmanderne og deres forældre. Efter gudstjenesten er der auktion over pynten.

*Der kan forekomme mindre ændringer i programmet inden afviklingen. Så se i det kommende kirkeblad, opslag på vores **nye** hjemmeside, kirkens facebookside m.m.*

Næste indsamling af lopper
lørdag d. 27. august.

Støt en god sag -
Støt Tandslet Friskoles Loppemarked

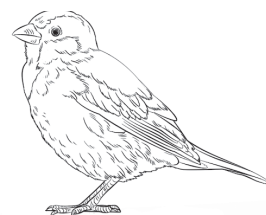
LOPPEMARKED
FLOHMARKT på
Tandslet Friskole
Lørdag & søndag
3. & 4. sept. 2022
10.00 - 16.00.
Find os på Facebook: Tandslet Friskole
Så kom og gør en go' handel!

Gråspurvvene har sæsonstart onsdag den 7. september 2022 kl. 9.30- 11.00.

...er vejret godt, afslutter vi første træning med en grillpølse.

Hos Gråspurvvene får du god gymnastik, styrketræning, sved på panden og hyggeligt samvær. Der er træning i Sydals-Hallen hver onsdag formiddag kl. 9.30-11.00. I hallen træner "det store hold" og i Multisalen er der stolemotion. Fra 10.30-11.00 er der badminton, ekstratræning m.m., som du også kan være med til. Det koster 250 kr. at være med i hele sæsonen, som går fra den 7. september 2022 til ca. 1. april 2023. For dit kontingent får du:

- Ugentlig træning onsdage kl. 9.30-11.00 i Sydals-Hallen med forskellige instruktører
- Stolemotionshold på Knøs' Gård torsdage kl. 9.30-10.30
- Mad og drikke til generalforsamlingen
- Pølsetur i maj eller juni
- Rabatpris på træning hos Sydals Fitness

Se mere på www.graaspurvvene.dk eller følg os på Facebook.

Har du lyst til motion, smil, latter og hyggeligt samvær? Så kom og vær med hos Gråspurvvene! Og tag gerne din mand, kone, ven eller nabo med
Mange hilsner fra Bestyrelsen

Gråspurvvene er sponsoreret af Fabrikant Mads Clausens Fond, LINAK A/S, Sydjysk Elteknik, DIF og DGIs Foreningspulje samt Hørup Genbrug. Mange tak for støtten!

BADMINTON

Lysabild Tandslet

LTB 'S TRÆNINGSTIDER I SYDALS HALLEN FOR 2022/2023

NYBEG.	START: ONSDAG DEN 31.08.2022 KL. 16.00
UNGDOM	START: MANDAG DEN 29.08.2022 KL. 16.45
SENIOR	START: MANDAG DEN 29.08.2022 KL. 20.00
MOTION	TILMELDING MANDAG DEN 29.08.2022 KL. 19.00

Mere info på WWW.ltbadminton.dk

Mandag	Hold
kl. 16.45 - 18.00	Ungdom: U9, U11, U13, U15, U17 og U19
kl. 18.00 - 19.00	Motion
kl. 19.00 - 20.00	Motion
kl. 20.00 - 23:00	Senior

Onsdag	Hold
kl. 16.00 - 16.45	Ungdom: "Nybegyndere"
kl. 16.45 - 18.00	Ungdom: U9, U11, U13, U15, U17 og U19
kl. 18.00 - 19.00	Motion
kl. 19.00 - 20.00	Motion
kl. 20.00 - 23.00	Senior

Lær at lære

Tandslet Friskole

Lokalhistorisk Arkiv, Tandslet Sogn

Ta' med på Byvandring Torsdag den 1. september 2022 kl. 18.30.

Velkomst på p-pladsen foran "Bitten's bank" Mommarmarkvej 270.

Turen går via Gl. Skolevej, til Ollundsbjerg, retur langs kirkediget på Mommarmarkvej og hen til den gamle stationsbygning på Lebølvej.

Der bliver fortalt små anekdoter og historiske facts undervejs med plads til spørgsmål og kommentarer. Turen forventes at vare en times tid og går via fortove og asfalt uden trapper og er derfor også venlig over for gangbesværede.

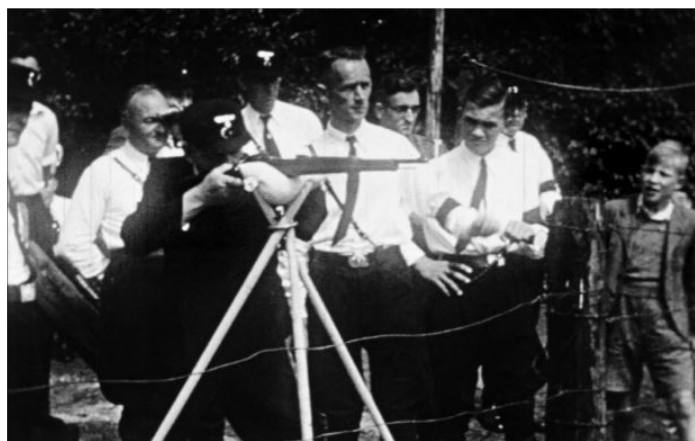
Vi slutter af ved Bittens Bank igen, hvor pølser med brød og øl/vand/kaffe kan købes.

Nazisternes skydebane i Tandslet

Vi er blevet gjort opmærksom på, at der på filmcentralen.dk ligger en kort film (1,5 minut), som viser nazisternes indvielse af en skydebane den 19. juli 1942 i Tandslet. Ifølge tandslettere med god hukommelse, så lå skydebanen syd for den gamle station i Neder Tandslet, Mommarmarkvej 246 -248.

Du kan se filmen her: <https://filmcentralen.dk/museum/danmark-paa-film/klip/det-tyske-mindretals-nazikorpsfar-skydebane>

Har du kendskab til detaljer om denne skydebane, så vil vi gerne vide det. Kontakt venligst formand Egon Villumsen på telefon 41247345 eller på mail egon.v@bbsyd.dk.

Hjælp os med at bevare fortiden for fremtiden

Henvend Dig i dit Lokalhistoriske Arkiv, hvis Du har gamle breve, personlige papirer, blanketter og andet, der kan have historisk værdi. Materialet kan gives som gave, deponeres eller Arkivet kan få lov til at kopiere det.

Åbningstider i Arkivet fra 1. okt. -1. maj

1. torsdag i måneden 14.00 – 20,00

Øvrige torsdage i måneden 14.00 – 16.00

Eller efter aftale med arkivleder på t. 30 74 52 13

Dag er arkivet lukket i skolens ferier.

Åbningstider i Arkivet fra 1. okt. -1. maj

1. torsdag i måneden 14.00 – 20,00

Øvrige torsdage i måneden 14.00 – 16.00

Eller efter aftale med arkivleder på t. 30 74 52 13

Dag er arkivet lukket i skolens ferier.

Her stod engang et hus

Det har mange af os måske allerede glemt.

Vi glemmer med tiden, hvordan der var engang. Det gælder for mange forhold, herunder også hvordan Tandslet så ud engang. Det prøver vi i Lokalhistorisk Arkiv for Tandslet Sogn at råde bod på ved at arkivere billeder og dokumenter, så vi får mulighed for et tilbageblik.

Begyndelsen af 1900 årene minder om nullerne. Det var også en tid med fart på udvikling og økonomi. Mange nyskabelser, så som biler og telefon, gled ind i hverdagen i Tandslet, og den nyetablerede jernbane gjorde det let at få varer til byen. Flere nye forretninger skød op og Tandslet blev til en handelsby, hvor man kunne købe næsten alt, hvad der var behov for. Dette boom sluttede ikke med en finanskrisen, men derimod satte verdenskrigen 1914 – 18 en stopper for de gode tider i nogle år.

To af de personer, der prægede forretningslivet i Tandslet, var bagermester Hans Jacobsen og manufakturhandler Rasmus Henningsen.

Rasmus Henningsen

Hans Jacobsen

Rasmus Henningsen begyndte, sammen med hustruen Wilhelmine, at handle med tøj og sko i lejede lokaler hos bagermester Hans Jacobsen i 1898. Forretningen gik så godt, at han byggede sin egen butik på grunden med den nuværende krolfbane (Mommarkvej 269).

Billedet her viser forretningen, som den så ud, da den stod færdig i 1900.

Bemærk masten med nogle få ledninger – formodentlig telegrafledninger. Butikken blev hurtigt for lille, så der var behov for en udvidelse.

Allerede i 1907 blev der bygget en etage ovenpå - endda med spir. Bemærk, at nu er der mange flere tråde på masten. Det viser, at telefonen nu er kommet til Tandslet.

Her ser vi ind i butikken, og vi får et indtryk af, hvordan en butik var indrettet på den tid. Det er Wilhelmine Henningsen, som står klar til at eksponere kunderne.

Billedet her viser lidt af bylivet i Tandslet for 100 år siden. Efter hvad der er oplyst, så er billedet fra ca. 1925. Det er byens forretningsfolk, der får en øl og en snak på Missionshjemmet i Tandslet.

Fra venstre er det manufakturhandler Rasmus Henningsen og slagter Andersen. Nummer tre fra venstre er ukendt, men derefter er det bagermester Jacob Jacobsen og yderst til højre er det gartner Duus. Nummer to fra højre er også ukendt.

Der har sikkert været en del at snakke om i disse år efter genforeningen. Rasmus Henningsen og Jacob Jacobsen havde begge været med i krigen og skulle have gang i forretningerne igen. Det var nye tider med kroner i stedet for mark. Der kom elektricitet til byen, så der skulle investeres i elektriske apparater. Kleinbanen var nedslidt og efterhånden overhalet af rutebiler og private biler. Alt sammen gode emner at snakke om. Mon ikke bysladderer også blev ordnet over et krus øl.

Billedet bekræfter således at Missionshjemmet havde alkohol bevilling, hvilket var usædvanlig for et missionshotel.

Den tidligere kro blev i 1921 til "Tandslet og omegns Missionshjem af 1921". Rasmus Henningsen blev formand og Jacob Jacobsen næstformand. Derfor har Missionshjemmet sikkert været et naturligt mødested for byens honoratiores.

Rasmus Henningsens forretning blev udvidet igen i 1930. Den blev forlænget bagud, så der var plads nok til forretningen i stueetagen. Første sal blev indrettet til to lejligheder, hvormed der også blev plads til Henningsens søn Helmuth og hans kone Johanne, som senere overtog forretningen.

Gode tider varer ikke ved. Biler og rutebiler, som det hed engang, gjorde det endnu lettere at komme til Sønderborg. Derved fik forretningerne i Tandslet hård konkurrence, og butikshandel flyttede til Sønderborg.

Den sidste manufakturhandler i Tandslet var Poul

Barslev, som afhændede forretningen i 1984. Ejendommen blev herefter brugt til forskellige formål, og gik gradvis i forfald. Billedet her viser forretningen på det tidspunkt, hvor Poul Barslevs far Erik Barslev drev forretningen. Her kan man begynde at ane forfaldet. Bemærk at spiret er væk. Ved sammenligning med billedet fra 1907 kan man se udvidelsen fra 1930.

Ejendommen fra år 1900 var kun beregnet til én etage og funderingen har ikke været solid nok til at bære overbygningen, og huset er derved formentlig sunket. Rasmus Henningsens barnebarn, Karin Clausen, husker at kuglerne altid trillede over mod den ene væg, når børnene legede med kugler på stuegulvet.

Det passer godt sammen med vurderingen af husets tilstand før nedrivningen. Det så usund ud, og murene ud mod gaden buede udad, så man kunne få indtryk af at der var risiko for sammenstyrtning.

Sydals kommune overtog til sidst bygningen, og den blev revet ned i 1990.

Rasmus og Wilhelmine Henningsen har formodentlig været meget velanskrevne forretningsfolk i Tandslet. De fik i sølvbryllupsgave i 1923 en flot sølvske fra "Samfundet i Tandslet", som der står graveret på skeen. Denne ske har Karin Clausen nu overdraget til Lokalhistorisk Arkiv for Tandslet sogn. Det var anledningen til at skrive denne artikel om huset, der nærmest er et symbol på en samfundsudvikling, hvor butikker flyttede til større byer.

Vi skaber bevægelse

Bevægelse kan være mange ting og ved LINAK er aktuatorløsninger bevægelser der forbedrer livskvaliteten for millioner af mennesker. Vores innovative aktuatorløsninger skaber bevægelse

mange forskellige steder og benyttes eksempelvis i skriveborde, hospitalsenge og solparker.

LINAK er kendt for:

- Innovative kvalitetsprodukter
- Ansvarlighed overfor medarbejdere og miljø.

LINAK®
WE IMPROVE YOUR LIFE

Min KØBMAND

Mere lokalt bliver det ik'

Min Købmand Tandslet – din lokale købmand.

Tandslet, Mommarkvej 268, 6470 Sydals - Tlf. 7330 7323 - 0505800@minkobmand.dk

Vi lægger vægt på service, nærhed og at skabe en god oplevelse for dig som kunde, uanset om du handler privat eller som virksomhed.

Har du brug for hjælp til, vareudbringning, frugtordninger eller levering til arrangementer med returret, så kontakt os for nærmere.

Vores telefon er åben alle dage fra 07:30 til 19:00 - Vi glæder os til at betjene dig.

Lagoni Smede & Maskinværksted ApS

T. 41410369

Asserballeskov autoværksted

T. 74474308

Østkysvejen 40 6440 Augustenborg

www.asserballeskovauto.dk

AutoMester
Bedre kørende